

Kanun Ve Adalet

– Atabey · 18 Şubat 2024

Kanun sözcüğünün ilk kez Sisamlı Pisagor, Efesli Herakleit gibi Anadolu bilgelerinin (filozof) eserlerinde geçtiği söylenir. Onlar da Kengerlerden (Sümerliler), Babillilerden, Sakalardan (İskitler) almadıysa şayet.. Neden dersiniz; Anadolu'da her şeyi Yunan'a, Roma'ya bağlama düzenbazlığı, hokkabazlığı, madrabazlığı alıp başını gitmiştir de ondan. Atatürk'ün de dediği gibi en aşağı 7 bin yıldır Anadolu'da olan Türkler başka türlü nasıl 1071'de gelsindi öyle ya. Şimdilerde kanun yerine -anlamdaşı- yasa sözcüğünü kullanıyoruz. Gerçek anlamı su kaynağı, su yolu vb. olan Arapça şeriat sözcüğü de zamanla evrilerek yine aynı anlamda kullanılmıştır. "Şeriatın kestiği parmak acımaz" sözünden aklınızda kalsın. Türk Dil Kurumu kanun/yasa sözcüğünü "devletin yetkili makamlarınca hazırlanan ve herkesin uymak zorunda olduğu yazılı kurallar" olarak vermektedir. Peki, kanun/yasa ne demektir? Toplumsal düzeni oluşturmak/sağlamak ve sürdürmek için hazırlanmış yazılı hükümler demektir. Toplumun oluşturduğu her birey kanunlara/yasalara uymak zorundadır. Aksi halde kısıtlama (mahrumiyet), sınırlama (tahdit), para cezası ve tutuklama (hapis) gibi kişiye/bireye özgü yaptırımlar söz konusu olur. Bu kural Türkiye Cumhuriyeti'nin egemenlik sahasında yaşayan yurttaş/vatandaş, gezgin (tourist), sığınmacı (mülteci), yabancı diplomat, yabancı hasta, yabancı işçi, yabancı öğrenci kısacası (vel'hasıl) ülkedeki herkes için ve de istisnasız bir şekilde geçerlidir.

Ya adalet?.. TÜBİTAK Ansiklopedisine göre "Kelime anlamı; eşit olmak, eşit kılmak, denklik, denge, doğru davranmak, hakka göre hüküm vermek olan adalet, bir şeyi yerli yerince yapmak veya herkese ve her şeye hak ettiği şekilde davranmak demektir." Zıttı yani adaletsizlik ise doğru yoldan sapmak, haksızlık yapmak, zulüm yapmak gibi anlamlara gelmektedir. Üstelik Türk töresi ve dahi İslam dini her türlü adaletsizliğe karşıdır. "Adaletsizliği bir yangından daha çabuk önlemeliyiz." diyen Herakleit'e, "Kadıyı satın aldığı gün adalet ölür. Adaleti öldürdüğü gün devlet de ölür." diyen Fatih Sultan Mehmet'e hak vermemek mümkün mü? Ağzı süt kokan bebelerin boğdurulmasına hak vermek de haliyle..

Kanunu çalgı aleti, adaleti dansöz kadın gibi algılırsanız gün gelir kanun çalar, adalet oynar. Oynamakla da kalmaz kim daha çok para sokup sokuşturursa onun masasında, sofrasında demlenir. Kanunlar bir kişiye, zümreye yahut inanca, görüşe özel olamaz/olmamalıdır. Adalet kişiden kişiye, olaydan olaya değişen hükümler veremez/vermemelidir. Çünkü aslolan insandır, insanlıktır. Üstelik bu da yetmez. Doğayı, doğadaki canlı-cansız tüm varlıkları da kapsamalıdır. Aksi halde kanunlar güdük, adalet gedik kalır. Gedikler çoğaldıkça da kanunlar kalbura döner. Ve hatta holusa.. Ulusunu, ülkesini seven dürüst, namuslu, vicdanlı hukukçular da sapla samanı ayıklamak için uğraşıp dururlar.

Nisa/Kadın suresinin 148. ayeti adaletle ilgilidir. Hz. Muhammed'in kötülüğü (zulm) elle ortadan kaldırmayı, olmadı dille uarmayı o da olmazsa -inancın (iman) en zayıf belirtisi olarak- kalp ile kınamayı (buğz etme) salık vermesi de adaletle ilgilidir. Ebu Ali ed-Dekkâk'ın "Haksızlık karşısında susan dilsiz şeytandır." sözünü bilmeyen yoktur. Öyle ki Hz. Muhammed'in bir kişiyi hele de bir Müslümanı şeytanlıkla suçlamayacağını düşünemeyenler bu sözün hadis olduğunu bile sanabilmektedir. Kısacası

İslam'da adalet olgusu önemli yer tutmaktadır. Peki, bu durumda zenginlerin kahvehanelerde (cafeteria) para ezdiği, yoksulların asgarî ücret kısılcığında canından bezdiği bir toplumsal düzende daha doğrusu düzensizlikte yasaların mükemmelliğinden, adaletin yerini bulduğundan söz edilebilir mi? Zengin çocukları bilmem ne bandıralı teknelerde (yacht), gemiciklerde yolunu bulurken; bayrağa sarılmış yoksul çocuklarının omuzlarda yol alması hangi vicdana sığar? "Vatan sevgisi imandandır." sözünü "vatan sevgisi yoksulluktandır" olarak anlayan/algılayan, uygulayan dinciler, liberaller, Ülkücüler, türkücüler... Kelkitli Dilâver Cebeci pîrimizin "Türkiye'm" şiirini Ölürüm Türkiye'm türküsü yapıp cebini doldurunca ilk işi oğlunu bedelli/paralı askerliğe yazdırmak olan kişi (zat) veya kişiler (zevat) milliyetçi olsa ne yazar? Ailesi askerlik bedelini/parasını ödemesine rağmen "gönüllü" olarak orduya katılan, Trakya'da "gâzi" olmasına rağmen Karadeniz'de Rum çetelerine, Doğu Cephesi'nde Rus ve Ermenilere, Batı Cephesi'nde İngiltere-Fransa destekli Greklere (Yunanlılar) aman vermeyen Giresunlu Topal Osman Ağa gibi Kuvvacıları ara ki bulasın. Bulunmazsa, bugün ülkenin altın ve bor madenleri yağmalanır yarın sıra toryum ve uranyum yataklarına gelir. "Türkçülük; Türklerin tam bağımsızlıkçı antiemperyalist halk cephesidir." diyen İzmirli Attila İlhan yazdığı ile, "Türkiye yılda 50 ton toryum ile yıllık enerji ihtiyacını karşılayabilir." diyen İstanbullu Engin Arık öldüğü ile kalır. Sivas yöresi Avşar beylerinden "Şehit" Muhsin Yazıcıoğlu'nun da dediği gibi "dışarıda kurgulanan, içeride uygulanan" siyaset sürer gider. Osmanlı'nın devşirme paşalarına ve onları yönlendiren tefeci -affedersiniz- Duyun-u Umumiye'ci İngilizlere boyun eğmeyen bir başka Avşar'ın, Karahacılı oymağının Hocalı obasından olan Dadaloğlu emmimizin ruhu şad olsun.

Okul kitaplarındaki Hz. Muhammed ve dört halife dönemini bizzat kendisi yazan, yine eğitim yahut adalet üzerine kafa yorduğu bir gün Hz. Ömer'in "Mülkün temeli adalettir." sözüne gözü ilişen ve çok hoşuna giden bu sözün "Adalet mülkün temelidir." şeklinde adliye binalarına, duruşma salonlarına asılmasını/yazılmasını -Bozkurt soyadını yine bizzat kendisinin verdiği- Kuşadalı Adalet Bakanı Mahmut Esat Bey'e salık veren aslı Karaman Avşar'ı, nesli Makedonya evlad-ı fatihani Gâzi Mustafa Kemal Atatürk'e rahmet..

Aziz Dolu Atabey

azizdolu.wordpress.com

Dadaloğlu